

SAMANTA JANG

Indija
PLEJS

Prevela
Eli Gilić

■ Laguna ■

Naslov originala

Samantha Young

FALL FROM INDIA PLACE

Copyright © Samantha Young, 2014

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with NAL Signet, an imprint of Penguin Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC

Translation copyright © 2015 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Posvećeno Kejt i Šanin.
I gospodinu Nilu Inesu.
Najbolji ste profesori koje sam upoznala.
Nadahnjujete me. Nadahnuli ste Hanu.*

Sećaj se ove noći, jer ona je početak večnosti.

PRIPISANO DANTEU ALIGIJERIJU

PRVO POGLAVLJE

*Edinburg
Oktobar*

Obećala sam sebi nešto kad sam kročila na kaldrmisane edinburške ulice i pošla na prvo predavanje – biću profesorka koja daje sve od sebe da bi doprla do učenika. Međutim, kako bih održala to obećanje, trenutno dovodim i sebe i učenike u neprijatnu situaciju svojim neverovatno lošim crtežima.

Zamenila sam dve užasne ilustracije iz projektora dvema rečenicama.

Pogledala sam šestoro odraslih, raspona godina od dvadeset četiri do pedeset dve, pa im se ironično osmehnula. „Iako mi teško pada da vas lišavam svog slikarskog genija, mislim da bi bilo bolje da se rešim ilustracija.“

Porša, moja pedesetdvogodišnja učenica, dovoljno vesela da razvedri često napetu atmosferu u maloj učionici, široko se osmehnula dok je Dankan, tridesettrogodišnji mehaničar, frknuo. Ostalih četvoro učenika su me i dalje

razrogačeno gledali, pomalo uplašeni, kao da je sve što kažem i uradim ispit.

„Pošto ste videli ove reči i, nadam se, povezali ih s mojim užasnim crtežima, želim da naučite kako se koriste u svakodnevnim rečenicama. Želim da večeras napišete ove dve rečenice deset puta.“ Videla sam da Lorejn, moja veoma, *veoma* nervozna i zlovoljna dvadesetčetvorogodišnja učenica, gricka usnu i stresla sam se pri pomisli šta li će uraditi od usana kad čuje šta je sledeći zadatak. Nastavila sam: „Donela sam svakome po dve knjižice. U jednoj su crteži, a u drugoj rečenice sastavljene isključivo od reči s tih crteža. Želim da izaberete deset rečenica, svaku napišete deset puta i donesete domaći zadatak na sledeći čas.“

Lorejn je prebledela i grudi su mi se odmah stegle od saosećanja. Lorejn odlično ilustruje zašto sam odlučila da volontiram u centru za opismenjavanje odraslih u svojoj mesnoj zajednici. Neki, kao moja drugarica Suzana, misle da sam luda zato što volontiram dok sam na probnom radu kao profesorka engleskog jezika i književnosti u srednjoj školi. Možda i jesam. Imam mnogo posla u školi. Međutim, volontiram s još jednim profesorom tako da mi to oduzima samo jedno veče nedeljno – a osećam se kao da radim nešto važno. Nekad je teško videti napredak u srednjoj školi i znam da će mi se često činiti kako nisam postigla ništa. Međutim, volontiranje mi uvek pruža zadovoljstvo. Odrasli koje podučavam uglavnom su nezaposleni, osim Porše i Dankana. Njegov poslodavac ga je zamolio da bolje ovlada čitanjem i pisanjem. Porša je nekako uspevala da se provlači kroz život sa osnovnom pismenošću i sposobnošću računanja (sve dok jednog dana nije odlučila da želi

više), ali ostali se muče da nađu posao jer nemaju jezičke i komunikacijske veštine.

Znam da je nepismenost i dalje veliki problem u ovoj zemlji, ali potičem iz obrazovane porodice i pravi sam knjiški moljac te se nikad nisam susrela s njom. Sve do prošle godine.

Uvek ću se sećati tog trenutka: otac jedne učenice se primetno potresao kad sam ga zamolila da pročita ćerkin sastav. Graške znoja su mu izbile na čelu i kolebljivo je priznao da ne ume da čita. A kad sam ga zamolila da potpiše dopuštenje da njegova ćerka s ostatkom odeljenja gleda predstavu *Kako vam drago*, ruka mu je strahovito drhtala dok je škrabao potpis.

Zaista sam se potresla kad sam videla nepomućen strah i poniženje na njegovom licu zbog nepismenosti. Oči su me zapekle od suza. Odrastao čovek se oseća slabo i bespomoćno zbog slova na papiru? Nije mi se dopalo što sam bila očevidac njegove borbe i te večeri sam počela da se raspitujem o kursevima za opismenjavanje. Ostavila sam svoje podatke u nekoliko centara i približno mesec dana kasnije pozvali su me iz Centra Svetog Stefana, u mojoj mesnoj zajednici, zato što ih je jedna volonterka napustila.

Iako su malobrojni polaznici bili pomalo sumnjičavi što ih podučava neko mlađi od njih, zaista mi se činilo da ćemo postići uspeh.

„Hana, tvoja glava zaklanja reč između 'pranja' i 'hladno'“, primetio je Dankan šaljivo.

„Je l' to na lep način hoćeš da mi kažeš kako imam veliku glavu?“, odgovorila sam i pomerila se u stranu kako bi videli celu tablu.

Široko se osmehnuo. „Ne, rekao bih da je dobre veličine. Veoma lepa glava.“

„O, hvala. Sama sam je uzgajila“, odvrtila sam zajedljivo.

On je zakukao zbog moje šašave šale, ali oči su mu veselo zablistale, a Porša je zanjakala iza njega.

Osmehivala sam se dok sam prelazila pogledom po glavama nagnutim nad beležnice. Olovke su se pomerale različitom brzinom, jedne mučno sporo, ostavljajući dubok trag na papiru, druge prilično brzo i lako. Osmeh mi je zamro na usnama kad sam videla Lorejn. Ona je gledala ostale, prestravljena zato što oni pišu.

Primitila je da je posmatram, prostrelila me pogledom pa oborila glavu.

Gubim je. Osećam to.

Kad se čas završio, prišla sam Lorejn pre nego što je stigla da šmugne. „Možeš li da ostaneš nekoliko minuta?“

Zaškiljila je i nervozno oblizala usne. „Ovaj, što?“

„Molim te.“

Nije odgovorila, ali nije ni otišla.

„Hvala na predavanju, Hana!“, dobacila je Porša, a glas joj se verovatno čuo sve do portirnice. Uvek govorim malo glasnije nego inače na časovima jer mi se čini da je Porša nagluva iako to ne želi da prizna. Ona je glamurozna žena koja ima sjajne gene ili koristi odlične kreme protiv starenja i očigledno je da se ponosi svojim izgledom. Jedno je priznati da je nepismena, ali ako bi priznala da ne čuje dobro, odala bi svoje godine, a mislim kako ne želi da iko pomisli da je starija nego što se oseća.

„Nema na čemu“, odgovorila sam s naklonošću. Osmehnula sam se i mahnula ostalima dok su zahvaljivali i izlazili.

Okrenula sam se prema Lorejn. Nisam se iznenadila što je prekrstila ruke na grudima. Brećnula se: „Ne s'vatam što si mi kazala da ostajem jer sam završila s ovim sranjem.“

„Pretpostavila sam da ćeš to reći.“

Prevrnula je očima. „Da, kladim se da jesi. Šta me briga.“ Pošla je prema vratima.

„Ako odeš, vratićeš se na početnu tačku. Nezaposlenost.“

„Ne za jebeni posô čistačice.“

„Želiš li da budeš čistačica?“

Lorejn se munjevito okrenula prema meni. Iz očiju su joj sevale varnice dok je podrugljivo odgovarala. „Što? Za teb' to ne bi valjalo? Je li? Previše si jebeno fina za čistačicu? Pogledaj se. Šta ti znaš o teškom poslu kad si bez kinte? I ja da učim od teb'? Neće moći.“

Mirno sam joj uzvratila pogled. Vezala je tamnu kosu u neuredan rep, šminka joj je bila jeftina, a na sebi je imala jeftine izgužvane pantalone, majicu i tanku nepromočivu jaknu. Njene ofucane čizme svakako su videle mnogo bolje dane.

Samo je dve godine starija od mene, ali deluje ostarelo zbog grubosti u pogledu. Ne znam ništa o njenom životu, ali znam da se breća na mene zato što je uplašena.

Ko zna? Možda se breća na mene i zbog mog izgleda, odeće i stava. Obrazovana sam. Samouverena sam. A ona nije ni jedno ni drugo. Nekad je to dovoljno da vas neko ne voli. Jesam li pogrešna profesorka za Lorejn? Možda i jesam. Ali još nisam spremna da odustanem.

„Težak rad može imati mnogo oblika, Lorejn“, odgovorila sam tiho, pazeći da ne zvučim ljubazno kako ne bi pomislila da govorim s visine. „Radim u školi u kojoj se čistačice satiru

od posla, čisteći za decom.“ Naborala sam nos. „Ne želim ni da zamislim šta sve zatiču u muškom toaletu.

Ali i ja se satirem od posla *podučavajući* tu istu decu – pravim nastavni plan, uveče i vikendom moram da ocenim gomilu sastava, trošim svoj novac na resurse zato što škola nikad nema dovoljno u budžetu. Pravim nastavni plan i za ove časove i predajem besplatno. Znam šta je težak rad. Ne umara kao fizički, ali psihički iscrpljuje.“ Koraknula sam prema njoj. „Navikla si na težak fizički rad, Lorejn. Neprijatno ti je zbog ovoga“, pokazala sam na tablu. „Razumem to. Ali zbog toga sam ovde. Ovde sam da te naučim da čitaš i pišeš kako bi mogla da potražiš posao koji ti se sviđa jer ne bi bila ovde da želiš da radiš kao čistačica.

Mada mislim da i za taj posao moraš znati da čitaš i pišeš. Moraš da popunjavaš formulare, da čitaš spiskove klijenata...“ Videla sam da skuplja usne pa prešla na stvar. „Ne sviđam ti se, to je u redu, zaboje me. Ne zanima me sviđam li ti se ili ne. Ali želim da shvatiš kako nisam ovde da bih te ponizila ili naterala da se loše osećaš u svojoj koži. Ovde sam da te podučavam. Ne moraš da me voliš kako bi naučila ono čemu hoću da te naučim. Ali moraš dovoljno da voliš *sebe* kako bi verovala da zaslužuješ bolji život.“

Zavladala je tišina.

Napetost joj se polako povlačila iz ramena, koje je bila podigla maltene do ušiju.

„Možeš li to da uradiš?“, podstakla sam je.

Lorejn je progutala knedlu i otresito klimnula glavom.

„Onda se vidimo na sledećem času?“

„Da.“

Odahnula sam, osetivši kako napetost popušta. „Samo mi kaži ako hoćeš da ti nešto objasnim nasamo. Niko u ovom odeljenju ne navija da omaneš. Svi su u istoj situaciji. *Oni* kapiraju, iako misliš da ja ne shvatam.“

„Dobro, dobro.“ Prevrnula je očima i okrenula se prema vratima. „O'ladi.“

Dobro, nekad *jeste* isto u srednjoj školi.

Široko sam se osmehnula, skupila stvari i pošla prema vratima. Klimnula sam glavom i ugasila svetlo. Kad god izađem iz učionice, želim da se osećam kao da sam postigla nešto, što znači da su i ljudi koje podučavam napredovali. Nažalost, nekad se osećam samo iscrpljeno i osujećeno.

Večeras se osećam kao da smo Lorejn i ja postigle nešto.

Dobro raspoložena i rešena da odvojim malo vremena samo za sebe, pozvala sam Suzanu i Mikaelu, dve drugarice s fakulteta, na piće sutra uveče.

Čim smo se našle u kafiću u Džordž IV bridžu, bilo je jasno da je Suzana raspoložena da se zabavi i pokupi nekog neznanca u kafiću. Odmeravala je tipove kao da traži najbolji komad mesa na švedskom stolu. Vratila je pogled na mene i široko se osmehnula kad sam prasnula u smeh.

Mikaela je prevrnula očima i otpila gutljaj pića.

Upoznala sam ih na Edinburškom univerzitetu pošto sam se preselila u Polok hols.* Na drugoj godini smo zajedno iznajmile stan. Mikaela se preselila kod svog dečka Kolina na trećoj godini te sam sa Suzanom prešla u manji stan.

* Studentski grad u Edinburgu. (Prim. prev.)

Posle diplomiranja smo se razišle. Suzana je iz Aberdina, ali se odmah posle fakulteta zaposlila u velikoj finansijskoj kompaniji u gradu. Prilično dobro zarađuje tako da može da priušti sebi dvosoban stan u Marčmontu. S druge strane, ja imam izuzetnu sreću. Moja starija sestra Eli i njen polubrat Brejden, koga doživljam kao starijeg brata, dobrostojeći su pa su mi za diplomski poklon kupili šik trosoban stan u Klarens stritu u Stokbridžu. Nije mi promaklo da sam tako završila između roditelja u Sent Bernard kresentu na zapadu, a Brejdena i njegove žene Džos u Dablin stritu i Eli i njenog muža Adama u Skotland stritu na istoku. Svi su toliko blizu da peške odlazim kod njih.

Porodica mi je preterano zaštitnički nastrojena. Oduvek je takva. Nažalost, to znači da ponekad osetim potrebu da pobegnem od njihovih pokroviteljskih nagona. Međutim, stan je sasvim druga priča. Bio je to neverovatan, preteran diplomski poklon – stan koji ne bih mogla da priuštim sebi od profesorske plate. Oduševljena sam i večno zahvalna na tome. I, iskreno govoreći, srećna sam što sam tako blizu porodice. Imam bratanca, bratanicu i sestrića koje volim koliko i njihove roditelje.

„Vidiš li nešto što ti se sviđa?“, pitala sam Suzanu i osmotrila ponudu. Dvojica lepih mladića stajala su za šankom.

„Naravno da vidi“, našalila se Mikaela. „Verovatno vidi petoricu.“

Suzana je otpuhnula. „Pa, neke od nas nisu upoznale ljubav svog života s osamnaest godina. *Neke* od nas moraju da poljube mnogo žaba pre nego što upoznaju svog princa. A nekima se to i sviđa.“

Mikaela i ja smo prasnule u smeh. Ona izlazi uveče s nama samo da bismo ostale u vezi. Srećno je verena za Kolina, škotskog studenta u koga se zaljubila na prvoj godini faksa. Odlučila je da se ne vraća u rodni Šropšir u Engleskoj kako bi završila i pedagoški kurs u Edinburgu sa mnogom. Kao i ja, ona planira da bude profesorka engleskog jezika i književnosti.

Moje dve drugarice su potpune suprotnosti. Suzana je glasna, voli da očijuka i drami. Mikaela je najmirnija od nas tri. Ona je slatka, odana i mnogo joj je stalo do svojih novih učenika. Kad želim da se zabavljam, zovem Suzanu, ali potražim Mikaelu kad hoću samo da razgovaram s nekim.

„Kako su deca?“, pitala je Mikaela. Zнала sam da misli na porodicu, a ne na školu.

„Veoma dobro.“

„I još jedno je na putu.“ Široko se osmehnula.

„Uf, ne znam kako im to uspeva.“ Suzana se stresla.

„Čovek bi pomislio da su se dosad opametili.“

„U stvari, Džo je prvi put zatrudnela.“ Mada to neće promeniti Suzanino mišljenje da su deca neprijatna mala stvorenja s kojima ne želi nikakve veze.

Džoana Makejb mi je verovatno najbolja prijateljica iako je sedam godina starija od mene. Kad je Brejden upoznao svoju ženu Džos, ona je u našu malu porodicu uvela dobru drugaricu Džo Voker, koja je ubrzo upoznala ljubav svog života, Kamerona Makejba. Venčali su se pre dve godine i Džo je nedavno ostala u drugom stanju.

Nije samo ona u drugom stanju. Moja sestra Eli i njen muž Adam čekaju drugo dete. Već imaju slatkog dvogodišnjeg Vilijama i nadaju se da će sad dobiti devojčicu.

„Luda je.“ Suzana se namrštila. „Ali kome ja pričam! Profesorkama. Ko normalan želi da podučava decu? O“, razrogačila se kad je ugledala nešto iza mog ramena, „sladak je.“

Mikaela i ja smo se znalački zgledale. Okrenula sam se da što neupadljivije vidim ko je Suzani zapao za oko.

„I ona kreće u akciju!“ Mikaelin kikut mi je skrenuo pogled s visokog mladića s nabildovanim bicepsima koji je baš Suzanin tip. Videla sam kako naša drugarica prilazi šanku napadno vrckajući vitkim kukovima. „Ne znam kako može to da radi svakog drugog vikenda. S drugim tipom.“

Suzana je debelo zagazila dvocifren broj kad je reč o muškarcima s kojima je spavala. Ali ne osuđujem nikoga. Može da radi šta god hoće sve dok vodi računa o zaštiti. S druge strane, ja ne spavam okolo. Iskreno govoreći, ne spavam ni sa kim. Opekla sam se kad sam to uradila poslednji i jedini put. Zbog toga ne nameravam da uskočim u krevet s nekim dok nisam potpuno sigurna da su osećanja *obostrana*.

Trenutno sam zadovoljna svojim životom. Prezauzeta sam za nešto više od oćijukanja u kafiću i to mi odgovara. Mlada sam. Imam vremena. Suzana kao da je sebi postavila zadatak da poljubi sve proklete žabe kojih može da se domogne dok konačno ne nađe tog neuhvatljivog princa.

Vratila se do našeg stola s mišićavim tipom i dvojicom njegovih drugova. Seli su i predstavili se. Nažalost, tip koji joj se dopao, Seb, brzo se zainteresovao za mene. Srećom, Suzana se i te kako dopala jednom njegovom drugu.

Seb je veoma fin. Mnogo me je ispitivao i uzvraćala sam pitanjima. Smejali smo se i ćaskali o svakodnevnim glupostima. Momci su nam naručili još jednu turu.

Nekoliko sati kasnije, naši novi prijatelji su predložili da odemo u neki klub. Mikaela se dvoumila. Nisam htela da je ostavim tako da sam otišla sa Suzanom u ženski toalet da popravim šminku dok ona razmišlja.

Stajale smo ispred umivaonika i stavljale nov sloj rumečila i karmina kad je Suzana zamišljeno rekla: „I... Seb je presladak. Zaslužuje li prekid najduže suše u istoriji ili ćeš i njemu prirediti zezanje u Haninom fazonu?“

Frknula sam. „Zezanje u Haninom fazonu?“

Pogledom mi je poručila: *Kao da ne znaš*. „Da. Divna Hana Nikols uvek mazne najboljeg frajera, nekoliko sati ludački flertuje s njim, ali pušta ga da se vrati kući s poplavelim mudima i bez broja telefona.“

„Ne zezam nikoga“, pobunila sam se. „Ne pravim se da sam zainteresovana ako nisam. To je bezazleno ćaskanje. Ništa više.“

Ovog puta mi je uputila pogled kojim me sve češće časti. Nestrpljiv izraz koji poručuje da me ne razume. Nimalo. „Šta je s tobom, dođavola? Kad ćeš da preboliš prošlost i konačno se spandaš s nekim novim frajerom?“

Odmahnula sam glavom, praveći se da ne znam o čemu priča. „Je l' ti ikad palo na pamet da sam srećna? Nije li u tome svrha svega? Da budeš srećan? Što jesam. Volim svoj posao, volim svoju porodicu i volim svoje prijatelje. Imam lep život, Suzana.“

Ovog puta je otpuhнула. „Da, samo ti ubeđuj sebe u to.“

Osetila sam kako mi krv ogorčeno ključa. „Šta je s tobom večeras? Je li ovo zbog Seba? Slobodno možeš da ga muvaš.“

Okrenula se prema meni i zaškiljila. „O, mogu da ga smuvam ako hoću, nemoj da brineš.“

„Čemu onda takvo ponašanje?“

„Uf, nemoj da razgovaraš sa mnom kao sa svojim klin-cima. Znaš, postala si veoma dosadna u poslednje vreme.“

Nasmejala sam se s nevericom zbog obrta u razgovoru. Suzana nije preterano obzirna i navika joj je da se nestrpljivo breca na druge, ali večeras svoje zalihe pakosti troši na meni, što nikad ranije nije radila. „U svoju odbranu mogu reći da se ponašaš kao dete.“

„Ma kako ti kažeš.“ Očajnički je podigla ruke, prava kraljice drame. „Hajde samo da vidimo hoće li Mikaela u klub...“ Sigurna sam da je htela da kaže još nešto, ali samo je skupila usne i izmarširala iz toaleta.

Pre nego što sam izašla, stigla mi je poruka od Lusi, drugarice s pedagogije. Pita jesam li raspoložena da joj se pridružim na piću. Ona je iza ugla, u jednom pabu u Rojal majlu s nekoliko prijatelja i zna da sam izašla. Odgovorila sam joj pa se nehajno vratila do stola.

„Mikaela je odlučila da krene s nama“, rekla je Suzana veselo, kao da se nije upravo ponašala kao kučka u toaletu.

Stisnula sam Mikaeli rame i osmehnula se svima. „Lepo se provedite. Moram da idem nekud.“

Ne obazirući se na Suzanino zamuckivanje, ostavila sam teatralnost i slatke mladiće za sobom. Ostatak večeri sam pila s ljudima koje nije zanimalo jesam li sama ili udata, mršava ili debela, ambiciozna ili opuštena. Oni su izašli samo kako bi se opustili od posla, upravo ono što sam želela.

Život je lep. Svakako mi nije potrebno da me neko ubeđuje da nije samo zato što je nezadovoljan.

DRUGO POGLAVLJE

Sutradan sam se rano probudila kako bih se spremila za Džoinu i Elinu trudničku zabavu. Moja mama Elodi priređuje u svojoj kući zabavu za devojkice, a muškarci će za to vreme čuvati decu.

Upravo sam isključila fen i sela da se našminkam kad se začuo interfon. Pošto nisam nikoga očekivala, zapitala sam se nije li neka devojkica odlučila da svrati kod mene pre zabave.

„Ko je?“, pitala sam.

„Ja sam“, odgovorio je poznat dubok, muževan glas.

Ta neočekivana poseta me je obradovala. „Uđi.“

Otvorila sam vrata. Kol Voker mi se osmehnuo i ušao. Podmetnula sam mu obraz za poljubac i ponudila ga kafom.

„Može.“ Ušao je za mnom u kuhinju.

Kol Voker je Džoin mlađi brat. Godinu dana je mlađi od mene, što niko ne bi rekao. Nikad nisam upoznala nekog vršnjaka koji je zreo kao Kol. Takav je otkako ga poznajem. Ponaša se kao da ima trideset godina umesto dvadeset jedne.

Sprijeteljili smo se pošto su nam porodice bliske, ali zaista smo se zblížili kad sam napunila sedamnaest godina. Toliko smo se zblížili da ga smatram najboljim prijateljem. Često sam mislila kako je šteta što među nama nema hemije jer je Kol najbolji mladić koga sam upoznala i bio bi fantastičan dečko.

Iako mu je glava malo usijana, pogotovo kad neko povredi ili makar iznervira nekoga do koga mu je stalo, Kol nikad ne osuđuje druge. Ume da bude nadmen, a onima koji ga ne poznaju nekad deluje preteće, ali znam da je trezven, razgovorljiv, pametan, kreativan, saosećajan, odan i emotivan bez obzira na ono što ljudi navikli da o knjizi sude po koricama mogu zaključiti na osnovu njegovog izgleda.

Malo viši od metar osamdeset, Kol je širokih ramena i sportske građe – tela oblikovanog borilačkim veštinama i teretanom. Razbarušena zlatnoplava kosa mu je malo duža i sestra mu stalno zvoca da je skrati, ima divne zelene oči i lepo lice koje najčešće vapi za brijačem. Međutim, ljudi ne podižu obrve zbog njegove lepote, iako se zbog nje okreću za njim, već zbog tetovaža. Na unutrašnjoj strani desne podlaktice ima stihove a na desnom ramenu crno perje koje se spušta do gornjeg dela nadlaktice, gde je orao raširenih krila u letu. U kandžama drži staromodan džepni časovnik. Kol tek treba da pokrije levu ruku te crta ideje na rukavima.

Ima i istu tetovažu kao i Kam, njegov najbolji drug. Kol je dizajnirao tu tetovažu s petnaest godina. To su slova Dž i K, jedva primetna u spletu lozica i vitica koje liče na tribalu. Kam ju je istetovirao na grudima. Kad je napunio osamnaest, Kol ju je istetovirao na žili kucavici na vratu.

Znam koliko mu ta tetovaža znači. Za Kama, slova Dž i K ne simbolizuju samo njegov odnos sa Džo već i s Kolom. A za Kola ta slova znače Džo i Kam. On je imao prilično šugavo detinjstvo pored majke alkoholičarke. Fiona nikad nije bila uz njega i Džo ga je podigla. Kad je Kol imao četrnaest godina, Džo je otkrila da ga je njihova majka tukla i ubrzo su se preselili kod Kamerona, ostavivši majku samu u stanu na spratu.

Fiona je umrla od srčanog napada pre skoro dve godine. Nagađam da Kolu nije bilo lako, iz više razloga. Pokušala sam da razgovaram s njim, ali odbio je da priča o tome. Što se njega tiče, Džo mu je istovremeno majka i sestra, a Kameron im je spasao život. Samo su mu oni potrebni.

„Otkud ti ovde?“, pitala sam, kuvajući kafu. „Zar ne bi trebalo da si na poslu?“

Kol studira na Edinburškoj slikarskoj akademiji, ali od šesnaeste godine radi u *Inkarnejt*, studiju za tetoviranje u Litu koji je osvojio brojne nagrade. Stju Madervel vodi studio više od dvadeset pet godina, a Kol je počeo kao potrčko kako bi stekao osećaj za posao. S osamnaest je počeo da radi s pola radnog vremena. Znam da se Stju ponaša prema njemu kao prema sinu i da se mnogo oslanja na njega.

Mislim da će mu Kol uskoro pomagati da vodi studio.

„Danas kasnije počinjem“, odgovorio je nakon što se zahvalio i uzeo šolju. „Moram da budem tamo za pola sata, ali prvo sam hteo da svratim do tebe.“

Naslonila sam se na radnu površinu i pogledala ga. „Zašto? Je li sve u redu?“

Zurio je u mene nekoliko trenutaka. „To sam došao da te pitam. S obzirom na sve što se dešava...“

Shvatila sam šta hoće da kaže i umirujuće se osmehnula. „Sve je u redu. Stvarno.“

Namrštio se. „Nismo se dugo čuli i...“ Slegao je ramenima.

„Kole, spadam s nogu zbog škole i volontiranja. Malo sam pod stresom i čini mi se da sam zbog toga zapostavila sve ostalo u životu.“

„Jesi li sigurna da je to sve?“

Stavila sam ruku na srce. „Kunem se.“

Pogled mu je prešao na uvijene poklone na kuhinjskom stolu i zaustavio se na pakovanju kondoma koje ću dati Eli i Džo šale radi. Kol je otpuhnuo. „Ne zavidim ti na današnjem danu.“

„Dve žene kojima hormoni luduju i kutija kondoma? Zar ne provodiš tako petak večer?“, našalila sam se.

Nasmejao se jer oboje znamo da je daleko od toga.

Kol nije vetropir. Naravno, nije svetac, ali više voli veze. Trenutno se zabavlja sa Stef, studentkinjom istorije umetnosti.

„Meni se bar pruža prilika da koristim kondome.“ Osmehnuo se, prijateljski.

Izbečila sam se. „Dobro, prošlo je neko vreme.“

„Ispravka: prošlo je previše vremena.“ Namrštio se. „Hoćeš li ikad pružiti šansu nekome?“

„Slušaj, samo ne želim da spavam okolo. Nisam Suzana, Kole.“

„Nisam ni rekao da jesi. Ne žele svi tipovi samo da te kresnu i ostave ujutru.“ Izraz mu je smekšao. „Ti nisi devojka koju bi neko pozeleo da ostavi, Hana. Daj nekome šansu da ti to dokaže. Nikad nisi imala vezu. Kako možeš to da odbaciš pre nego što i probaš?“

Nasmejala sam se. „Nisam odbacila. Samo sam trenutno zadovoljna sama. Ali kad smo već kod veza... *kako* je robijaški lanac oko tvoje noge?“

Kol je uzdahnuo. „Pod stresom. Obećao sam da ću svratiti kod nje posle posla da joj pomognem da napiše rad.“

„Au“, rekla sam zadirkujući. „Veoma si dobar dečko.“

Kol je popio kafu i spustio šolju u lavabo. Nagnuo se da me poljubi u obraz. „Možeš li to da kažeš Stef kad je vidiš sledeći put?“

„Nevolje u raj?“ pitala sam dok sam ga pratila do ulaznih vrata.

„Počela je da zvoca.“

„Sigurna sam da će prestati kad prođe stres.“

„Hmm.“ Izašao je i osmehnuo se. „Lepo se provedi na trudničkoj zabavi.“

„Lepo se provedi dok budeš podučavao“, odgovorila sam i nestašno se osmehnula. „Ko zna? Možda postane... *obrazovno*.“ Izvila sam obrve.

Kol se smejaio dok je preskakao po dva stepenika. „Čovek može samo da se nada.“

Čim sam ušla u roditeljsku kuću, čula sam kakofoniju ženskih glasova iz dnevne sobe.

Tata je izašao u predsoblje dok sam zatvarala ulazna vrata. Oči su mu zasjale kad me je ugledao.

„Ćao, tata.“ Obavio je ruke oko mene i istopila sam se u njegovom zagrljaju.

„Zdravo, mila.“ Poljubio me je u kosu i odmakao se da mi se osmehne. „Dugo te nisam video.“

Lecnula sam se. „Izvini što nisam svraćala u poslednje vreme. Do guše sam u poslu.“

Moj tata predaje istoriju starog doba na Edinburškom univerzitetu. On je pametan, zaljubljenik u svoj predmet, opušten i đavolski pronicljiv. Zaškiljio je. „Jesi li sigurna da je samo to?“

„Naravno. Dobro sam, stvarno.“

„Rekla bi mi da nešto nije u redu?“

Nagađam da ima puno pravo da brine kako krijem probleme od njega. To sam ranije radila. Ali sad sam iskrena, za promenu. „Prebolela sam to.“

„Klark! Možeš li da odneseš ove kanapee, molim te?“, povikala je mama iz kuhinje.

Tata se iskolačio od tobožnjeg užasa. „Pokušavam da pobegnem. Pomozi mi.“

Nasmejala sam se. „Idi.“ Pokazala sam na vrata. „Skrenuću joj pažnju.“

Tata je odahnuo, poljubio me u obraz i izjurio na vrata.

Mama je izmarširala u predsoblje već sledećeg trenutka. „Hana.“ Osmehnula se, prilazeći mi raširenih ruku. „Drago mi je što te vidim, dušo.“ Čvrsto me je zagrlila. „Da nisi možda videla tatu?“

„Ovaj, izašao je.“

Mama se odmakla, mršteći se. „Trebalo je da mi pomogne.“

„Mama, on je jedini muškarac ovde. Mislim da nije pošteno da tražiš da ostane kad ostali muškarci nisu morali.“

Otpuhnula je, ali nije se usprotivila. „Hoćeš li mi ti onda pomoći?“

Podigla sam poklone. „Prvo, gde ovo da stavim?“

„U dnevnu sobu.“

Ušla sam u dnevnu sobu, a mama se vratila u kuhinju. Moja sestra i drugarice odmah su dotrčale do mene. Eli je prva stigla. Kao i kad je bila trudna s Vilijamom, ne samo da joj je stomak bio prilično veliki već su joj obrazi postali debeljuškasti a usne punije. Preslatka je, iako se ona ne slaže s tim. „Hana.“ Povukla me je prema sebi i nezgrapno sam je zagrlila, trudeći se da joj ne pritisnem stomak.

„Divno izgledaš, Els.“ Poljubila sam je u obraz i odmakla se da joj pogledam stomak. „Još si krupnija ovog puta.“

Els je zakukala. „Ne podsećaj me. Izgledam kao junica pored Džo.“

Džo se nasmejala i nežno gurnula Eli u stranu kako bi me zagrlila. „Čini mi se da te nisam videla sto godina“, progundala je dok me je grlila.

Ako se izuzme stomačić, Džo je izgledala isto – prelepo kao i uvek. Zapitala sam se koliko je žena u sobi mrzi zato što izgleda glamurozno i u drugom stanju. „Bila sam prezauzeta. Izvini.“

„Nemoj da se izvinjavaš.“ Obodрила me je osmehom. „Znam koliko radiš.“

„Dobro, moj je red.“ Do ušiju mi je dopro pevljiv glas s američkim naglaskom, a nekoliko sekundi kasnije zagrlila me je Olivija Sojer. „Prošla je čitava večnost“, pobunila se, ali oči su joj blistale te sam znala da me ne prekoreva. „Kosa ti je mnogo duža nego kad sam te poslednji put videla.“

Džo i Olivija, ili Liv kako je svi zovemo, privlačna brijeta s bujnim oblinama, kao da su sestre. Za Džo je, dok je bila mala, Olivijin otac Mik bio kao ujka. Otišao je u Ameriku da bi bio s ćerkom Liv, za koju nije ni znao do njene trinaeste godine i vratio se u Škotsku pre sedam

godina kad je njegova žena, Livina majka, umrla. Liv je došla s njim kako bi počeli iznova. Mik i Džo zajedno rade u firmi za molerisanje i dekorisanje, a tata je našao Liv posao u univerzitetskoj biblioteci. Ona je dobila svoj srećan kraj kad se udala za najseksepilnijeg muškarca koga sam ikad videla, Nejt Sojera. On je Kamov najbolji drug.

Svi smo toliko bliski da smo kao velika porodica.

„Posao.“ Nezadovoljno sam slegla ramenima. „Probni rad oduzima mnogo vremena.“ Ne pomaže ni to što su se Liv i Nejt preselili iz centra Edinburga da bi kupili kuću za porodicu koja se širi. Imaju dve ćerke, četvorogodišnju Lili i jednogodišnju Dženuari. „Pretpostavljam da Nejt čuva decu?“

„Sva deca su s momcima.“ Džos se široko osmehivala dok mi je prilazila s čašom šampanjca sa sokom od narandže. „Draga.“ Poljubila me je u obraz. „Drago mi je što te vidim.“

„I meni.“ Osmehnula sam se zbog slike koja mi se odjednom pojavila pred očima. „Jesu li svi momci zajedno s decom?“

Džos je prasnula u smeh. „Jesu. Odveli su ih u zoološki vrt.“

Nasmejala sam se. „Četiri muškarca i petoro male dece. Momci su brojčano nadjačani.“

Brejden ima ćerku Bet, koja će uskoro napuniti šest godina, i trogodišnjeg Luka. Džos je Amerikanka koja je došla da studira u Edinburgu. Ona je kao četrnaestogodišnjakinja tragično ostala bez porodice – majke Sare, oca Luka i mlađe sestre Bet. Sara je bila Škotkinja pa je Džos odlučila da počne iznova u njenoj domovini. Posle

diplomiranja je počela da živi s Eli, upoznala Brejdena i upustila se s njim u vezicu koja je brzo prerasla u nešto više. Venčani su sedam godina i najsrećniji su par koji poznajem.

„Videćemo ko će se vratiti u jednom komadu“, promrmljala je Džos zajedljivo.

Pošto smo se šalile neko vreme, čula sam kako me mama zove i požurila u kuhinju da joj pomognem.

Sve smo se smestile u dnevnu sobu i divile se poklonima. Prasnule smo u smeh kad me je Džo gađala kutijom kondoma.

Dok su ćaskale, sedela sam i uživala u veseloj atmosferi i uzbuđenju zbog dva predstojeća rođenja. I Džo i Eli bliže se sedmom mesecu trudnoće. Nijedna nije htela da sazna bebin pol te su gotovo svi pokloni neutralni.

Nekoliko sati kasnije, pripita od koktela sa šampanjcem, tiho sam ustala i otišla u kuhinju. Džos je krenula za mnom.

„Ćao.“ Osmehnula sam joj se preko ramena dok sam sipala vodu iz frižidera.

Džos me je ispitivački posmatrala. „Izgledaš umorno. Jesi li dobro?“

„Zaglavila sam noćas. I iscrpljena sam pri pomisli na još dve bebe“, našalila sam se. „Neću imati život pored toliko čuvanja dece.“

Džos je zakukala. „Saosećam s tobom. Pošto su Džo i Kam toliko čuvali moju decu, moraću da uzvratim. Bet, Luk i beba? Izmoždiće me.“

„Ah, neka Brejden to preuzme.“

Džos se nasmejala, ali muški glas je pitao. „Šta će Brejden da preuzme?“

Obe smo se okrenule prema vratima i ugledale Brejdena. Držao je Luka, a Bet je potrčala prema majci.

„Mama, sela sam na pingvina!“, uzviknula je, obgrlivši Džosine noge.

Džos ju je zagrlila, ali iskolačila se na Brejdena.

On se nasmejao. „Nije na pravog.“

„O, hvala bogu.“ Džos se sagla da podigne vitku ćerku razbarušene kose. „Već sam pomislila da nas čeka sudska tužba.“ Nosom je protrljala Betin. „Je li ti bilo lepo kod životinja, mila?“

Bet je zaklimala glavom i okrenula se prema ocu. Međutim, nije rekla ono što je htela jer je ugledala mene. „Hana!“, zapišta.

Izmigoljila se iz majčinog zagrljaja i bacila na mene, a Džos je otišla da poljubi sinovljevu glavu i muževljeve usne. Sagla sam se da podignem Bet, koja je uzbuđeno čavrljala. Galama u kući postala je glasnija. Čula sam nešto što je jedino mogao da bude Dženuarin plač a zatim Vilijamov smeh. Pored Džosinih nogu se progurala prelepa tamnokosa Lili maslinastog tena. Potrčala je prema Bet i meni dok joj se u ručici klatio plišani tigar.

Podigla sam i nju. Brejden i Džos su se pomerili s vrata kako bi propustili Nejta umornog izgleda. Odahnuo je kad me je spazio s Bet pa pogledao Brejdena s olakšanjem. „Predao sam Džen majci. Liv je šaptač bebama.“

Odjednom se čuo smeh iz dnevne sobe.

„Vilijam.“ Brejden se osmehnuo. „Budući komedijaš.“

„Hana!“ Bet mi je povukla ruku kako bi mi privukla pažnju. „Videli smo lavove.“

„I tigrove, Nana“, dodala je Lili tiho, izgovorivši moje ime onako kako jedino ume pa zagrizla šapu svoje plišane igračke.

„Šta, kog đavola...“ Čuli smo glasan, poznat glas ispunjen zbunjenošću. Nekoliko trenutaka kasnije, moj mlađi brat Deklan ušao je u kuhinju držeći svoju devojkicu za ruku. Dek ima osamnaest godina i zabavlja se s Peni od šesnaeste. Nismo bliski kao što bih želela, ali mislim da to ima veze s njegovim godinama i činjenicom da većinu vremena provodi s Peni.

Izgledao je zblanuto dok je pogledom prelazio po kuhinji. „Je li nedelja?“

Nasmejala sam se. On misli na mamine čuvene nedeljne ručkove. Ne stižu svi svake nedelje na ručak, ali kad uspeju, kuća samo što ne pukne koliko je puna. „Nije. Ovo je Elina i Džoina trudnička zabava.“

Dek je ozlojeđeno progundao. „Kao da porodica nije već dovoljno velika.“

„Hej, trebalo bi da si zahvalan što ovo imaš“, prekori ga Džos.

„Da, da.“ Uputio joj je poluosmeh. „Samo bi bilo lepo nekad doći u praznu kuću.“

„Hmm.“ Ustala sam, držeći devojkicu za ručice. „Svi znamo zbog čega.“ Značajno sam pogledala Peni pa namignula bratu.

Prevrnuo je očima. „Nešto ozbiljno nije u redu s tobom.“ Pogurao je prema vratima tihu Peni, koja je pocrvenela. „Bićemo gore.“

„Nemojte da radite ništa što bih ja *radila!*“, dobacila sam za njim. Brejden, Nejt i Džos su se nasmejali.

Nejt je odmahnuo glavom. „Zla si prema njemu.“

Navukla sam užasnut izraz i pogledala devojčice. „Čujete li to? Teta Hana nije zla, zar ne?“

Bet je odlučno odmahнула dok je Lili klimnula glavom, zbunjena pitanjem.